

dem tæller jeg mig selv. I mange Retninger staaer jeg principielt imod Regjeringen, fordi jeg troer, at den ikke har søgt at udvikle Samfundet tilbørligt ved Hjælp af de Midler, vi have indrømmet den. Men medens det er min Grundanskuelse, føler jeg mig dog overbevist om allerede i Gjærningen at have givet tilstrækkeligt Beviis for, at Ingen er mere redebon end netop jeg, og jeg haaber mange Venner med mig, — til at følge Regjeringen saalangt, vi blot nogenlunde kunne, og følge den med Tillid, idetmindste i Formen, som ikke skal kunne overtræffes, selv af dem, som have Tillid til Regjeringen i Virkeligheden. Hvorfor, spørger man, have I maaskee ikke Tillid i Virkeligheden? Jeg stiller det som et „maaskee“, just fordi jeg siger „I“, thi jeg beder min egen Mening ikke medregnet, idet jeg har maaskee i denne Verden en altfor stor Tillidsfuldhed; hvorfor? Fordi Regjeringen har, jeg vil indrømme det, efter dens Anskuelse og maaskee i Virkeligheden været nødtvungen til at gjøre Skridt, som vi ikke kunne forlige med de Anskuelser, som vi troer bør kunne gjøres gjældende i den nærværende Tid og under de nærværende Forhold. Jeg taler ikke om hvad her er skeet indenfor den ene Landsdeels Grændser, men Ingen kan fortænke os i, at vi fra det Dieblis af, Regjeringen selv har concentreret sig til en Hæelhed og selv har udvidet sin Myndighed over samtlige Landsdele, ogsaa maa spørge: Hvad foregaaer der da i disse Landsdele? Og undersøge vi dette, da troe vi i det, som der passerer, at see udtalt Regjeringens hemmelige Tanke, som den ikke kan gjøre gjældende her i det egentlige Danmark, fordi der her ere uoverstigelige Hindringer i Veien derfor. Naar man der, hvor der er fuld Handfrihed, seer en vis Række af Regjerings-handlinger udvikle sig, saa paatrænger der sig naturligen den Tro, at deri indeholdes Regjeringens egentlige Tanke, som den, dersom Stranken ikke stod i veien derfor, vilde gjøre gjældende ogsaa heri Danmark. Denne Tro har vistnok sin fulde Berettigelse, og endnu har jeg ikke hørt et Ord til Gjendrivelse deraf, eller hørt paapeget en Nødvendighed, som skulde være tilstede for at handle saaledes.

Men jeg vil tage dette for Givet; jeg veed, at vor politiske Udvikling og vor diplomatisk Stilling paa en saadan Maade ere forviklede, at mangen en Virkning har Aarsagen der, hvor vi ikke ere istand til at søge den. Paa den anden Side kan jeg ikke nægte, at det jevnlig kan synes som berettiget, naar man siger, at der søges efter en diplomatisk Modstand, naar man trænger til at bruge den som Støttepunkt. Jeg udtaler det ikke som min Overbevisning; thi jeg for min Person erkjender, at Omstændighederne og tildeels vore egne Handlinger have skaffet denne diplomatisk Indflydelse en større Vægt, end den forøvrigt skulde have; men ligegyldigt; den have den ene eller den anden Grund, — for den simple Opfattelse, som ikke saaledes kan tage hvert Haar og drage ud, ja klove Haaret for at faae Indsigt mellem Haarets Dele og den fine Forskjel, som der ligger, for den simple sunde Betragtning foreligger der Kjendsgjæringer, der bringe til at ængstes, og det er denne Ængstelse, som er udtrykt i de Ord, hvortil den ærede Minister har sigtet. Naar han har sagt, at han ikke troede, at den var almindelig, saa siger jeg, det viser for mig, at den ærede Ministers hele Betragtning af vore Forhold bevæger sig i en overordentlig affnævret og affondret Kred, affnævret ved hans Livsforhold og affnævret ved Tilbageholdenheden hos de Mand, han omgaaes med, og der ikke, som vi her, føle sig opfordrede og berettigede til at sige deres Mening reent ud. Naar den ærede Minister, som vi Andre, hver Dag brødes med denne Mening for at tage dens skarpe og spidse Sider bort, for at afflumpe og afflibe den og bringe Sagerne til at gaae, saa vilde han komme til at erkjende den; jeg erkjender den ikke, fordi jeg deler den; men jeg erkjender den, fordi jeg daglig kjæmper imod den. Tag disse Grunde bort, lad os i Udviklingens Gang see, at det, der er kommet som et Forslag, har været en ydre, ikke af trykkende Nødvendighed afledet, hentasket Tanke, som man ikke vil holde paa, og som, naar den kommer tilbage igjen med en Begjæring om en Udvikling i en anden Retning af en bedre Art, faaer denne Udvikling, saa skal man see, hvilken Tillid der paa engang vil være tilstede her.